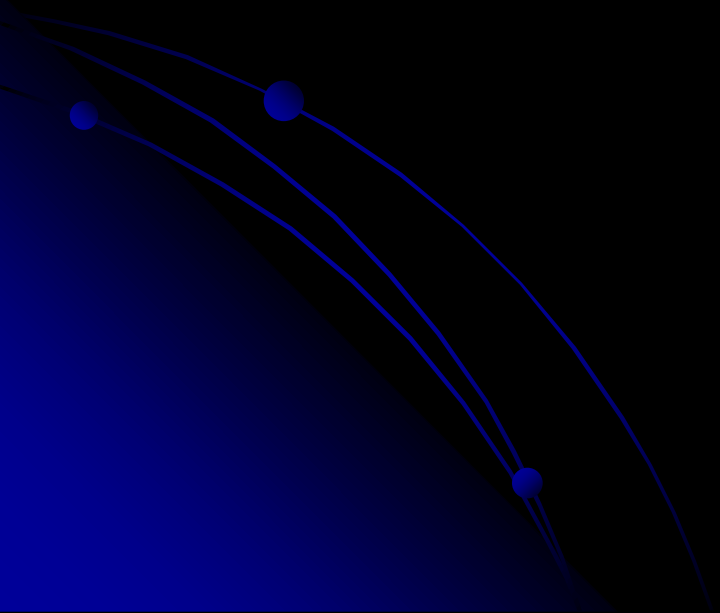

REFORM ve RÖNASANS

Rönesans ve Modern Bilim

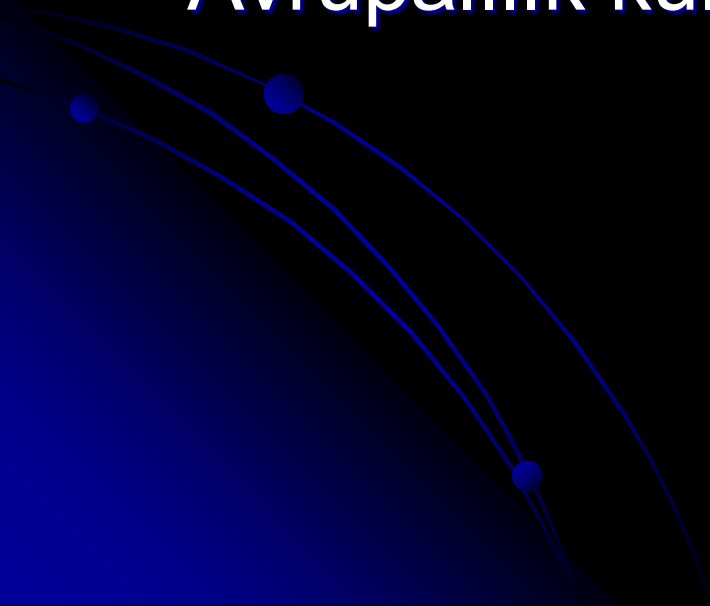
- **Dönemin temel özelliği:** Dünyayı ve insanı keşfetme
- **Rönesans zihniyeti:** Cennet-cehennem gibi sorunlarla ilgilenmek yerine, gerçek dünyayla ilgilenmek.
- İnsanın başka bir dünyadaki geleceği değil, yaşadığı dünyadaki sorunları ve temel değerleri ön planda
- Teoloji ve skolastik yerine, gerçeklere dönük özgür araştırma ve öğrenme çabası

Rönesans: Yeniden doğuş

1453-1690

İki anlamda ele alınmalı:

- Antik klasik metinlerin yeniden keşfi, öğrenimi, sanat ve bilimdeki uygulamaları
- Bu entelektüel etkinliklerin sonuçlarının Avrupalılık kültürünü güçlendirmesi

Rönesansın Nedenleri

- Arapçaya çevrilmiş eski Yunan ve Roma eserlerin tercüme edilmesi.
- Coğrafi keşifler sonucunda zenginleşen ve güzel sanatlar gibi alanlara destek veren, sanatçıları destekleyip, koruyan bir sınıfın oluşması (Burjuva sınıfı)

1. İnsan güçlüdür ve bu gücüyle büyük başarılar elde edebilir
2. Gerçek güzeldir. Yaşadığımız dünya o kadar ilgi çekici bir yerdir ki, başka dünyaları düşünmenin hiçbir anlamı yoktur.
3. **ORTAÇAĞ'IN** dindarlığına, metafiziğine, bireyselliği yok etmeyi amaçlayan Hıristiyan ahlakına ve felsefesine tepkidir.
4. Hümanizm düşüncesi hakimdir. İnsan merkezli bir felsefedir.
5. Bireyselliğin, yaşanan dünyaya önem vermenin, demokrasinin, bilimin, din yerine akli öne almanın yeniden canlandırılmasıdır.

Önemli Temsilcileri: Machiavelli, Kopernik, F.Bacon

Rönesans'ın sonuçları

- Skolastik görüş yıkılmıştır.
- Bilimsel düşünce hakim olmuştur.
- Dinde reform hareketlerini hazırlamıştır.
- Bilim ve teknikteki gelişmeler hızlanmıştır.
- Avrupa'da sanattan zevk alan bir sınıf oluşmuştur.
- Din adamlarının ve kilisenin halk üzerindeki otoritesi sarsılmıştır.
- Avrupa'nın her yönden gelişmesine ve güçlenmesine temel oluşturmuştur.

Reform Çađı

- 15. ve 17. yüzyıl boyunca tüm Avrupa'yı etkileyen Katolik kilisesine karşı yapılmış dinsel bir harekettir.
- Reform hareketleri önce Almanya'da sonrasında ise Fransa, İngiltere ve Kuzey Avrupa lkelerinde de etkili olmuştur.
- Bu reform hareketi Hıristiyanlığın ç byk mezhebinden protestanlığın oluşmasını sağlamıştır.

Martin Luther

1483-1546

Luther'in 95 Tezi

AMORE ET STUDIO ELUCIDANDAE
 ueritatis hae subscripta disputabunt Vuittenbergae, Praesidete
 R. P. Martino Luther, Artiu & S. Theologiae Magistro, eius-
 demq; ibidem lectore Ordinario. Quare petit ut qui non pos-
 sunt uerbis praesentes nobiscum disceptare, agant id literis ab-
 sentes, in nomine domini nostri Iesu Christi. Amen.

Omnino & Magister noster Iesus Christus, di-
 cendo poenitentiam agite &c. omnem uitam si-
 delium, poenitentiam esse uoluit.

Quod uerbum poenitentia de poenitentia sacra-
 mentali (i. confessionis & satisfactionis quae
 sacerdotum ministerio celebratur) non po-
 test intelligi.

- i Non tamen solum intedit interiore; immo interior nulla est, nisi
 foris operetur uarias carnis mortificationes.
- ii Manet itaq; poena donec manet odium suu (i. poenitentia uera
 intus) scilicet usq; ad introitum regni caelorum.
- v Papa non uult nec potest, ullas poenas remittere; praeter eas,
 quas arbitrio uel suo uel canonum imposuit.
- vj Papa non potest remittere ullam culpam, nisi declarando & appro-
 bando remissam a deo. Aut certe remittendo casus reseruatos
 sibi, quibus contempis culpa profus remaneret.
- vij Nulli profus remittit deus culpam, quia simul cum subijciat
 humiliarum in omnibus sacerdoti suo uicario.
- viii Canones poenitentiales solum uiuentibus sunt impositi; nihilq;
 morituris, secundum eosdem debet imponi.
- ix Inde bene nobis facit spiritus sanctus in Papa: excipiendo in sur-
 is decretis semper articulum mortis & necessitatis.
- x Indocte & male faciunt sacerdotes ij, qui morituris poenitentias
 canonicas in purgatorium reseruant.
- xj Zizania illa de mutanda poena Canonica in poenam purgato-
 rij, uidentur certe dormientibus Episcopis seminata.
- xij Olim poenae canonicae non possent, sed ante absolutionem impo-
 nebantur, tanq; remedia uerae contritionis.

DISPUTATIO DE VIRTUTE INDVLGEN.

- xij Morituri, per mortem omnia soluunt, & legibus canonu mor-
 tui iam sunt, habentes iure earu relaxationem.
- xiiij Imperfecta sanitas seu charitas morituri, necessario secum fert
 magnu timorem, tantoq; maiore, quanto minor fuerit ipsa.
- xv Hic timor & horror, satis est, se solo (ut alia taceam) facere poe-
 nam purgatorij, cum sit proximus desperationis horror.
- xvj Videntur, infernus, purgatorium, caelum disferre; sicut despe-
 ratio, prope desperatio, securitas disferunt.
- xvij Necessarium uidetur animabus in purgatorio sicut in uia hor-
 rorem, ita augeri charitatem.
- xviii Nec probatu uidetur illis, aut scripturis, q; sint
 extra statum meriti seu augendae charitatis.
- xix Ne hoc probatu esse uidetur, q; sint de sua beatitudine certae
 & securae, saltem oes, licet nos certissimii simus.
- xx Igitur Papa per remissionem plenariae omniu poenaru, non simpli-
 citer omniu intelligit, sed a seipso timodo impostarum.
- xxj Errant itaq; indulgentiaru praedicatores ij, qui dicunt per Pa-
 pa indulgentias, hominem ab omni poena solui & saluari.
- xxij Quin nullam remittit animabus in purgatorio, qua in hac ui-
 ta debuissent secundum Canones soluere.
- xxiij Si remissio ulla omniu omnino poenaru potest alicui dari; certu
 est eam non nisi perfectissimis, i. paucissimis dari.
- xxiiii Falli ob id necesse est, maiorem partem populi; per indifferentem
 illam & magnificam poenae soluae promissionem.
- xxv Qualem potestatem habet Papa i purgatoriu gualiter talē habet
 quilibet Episcopus & curae in sua dioecesi, & parochia spaliter.
- i Optime facit Papa, q; non potestate clauis (qua nullam habet)
 sed per modum suffragij, dat animabus remissionem.
- ij Homine praedicant, qui statim, ut iactus nummus in cistam tin-
 nerit, euolare dicunt animam.
- ij Certu est numo in cistam tinniente, augeri questum & auarici-
 am posse; suffragiu autē ecclesiae est in arbitrio dei solius.
- iiij Quis scit si omnes animae in purgatorio uelint redimi, sicut de
 sancto Severino & paschali factum narratur?
- v Nullus securus est de ueritate suae contritionis; multo minus

20. Buna göre, bütün cezaların tam bağışlanmasından söz eden Papa, gerçekte bütün cezaları değil kendisinin hükmettiği cezaları bağışladığını demek istemektedir.

21. Buna göre, Papa'nın bağışlamasıyla bir insanın bütün cezalardan kurtulduğunu ve selamete erdiğini söyleyen Endüljans vaizleri yanılığ içinde dir.

22. Zira Papa, Kanun'a göre bu hayatta ödenmesi gereken hiçbir cezayı Araf'taki ruhlar için bağışlayamaz.

23. Eğer birinin bütün cezalarını bağışlamak mümkün olsaydı, bunu ancak en mükemmel insanlar için yapmak mümkün olurdu, yani en azlar için.

24. Ayrım yapmaksızın ve büyük bir şatafatla yürütülen cezadan kurtulma vaatleri, insanların büyük bir kısmının mecburen aldatılması anlamına gelir.

Reformu Hazırlayan Etmenler

- Katolik Kilisesi'nin bozulması ve reform fikrinin yayılması.
- Hümanizm sayesinde Hıristiyanlığın kaynaklarına inilmesi, İncil'in ulusal dillere çevrilerek temel ilkelerin ortaya konulması.
- Matbaanın yaygınlaşması ile okuma-yazma bilenlerin artması üzerine Katolik Mezhebi'nin sorgulanmaya başlanması.
- Endüljans sorunu (ölümden sonra cennete gitmek için Papa'nın sattığı af belgesi)

Reform Hareketinin Sonuçları

- Avrupa'da mezhep birliği bozuldu. Katolik ve Ortodoks mezhepleri yanında Protestanlık, Kalvinizm ve Anglikanizm mezhepleri ortaya çıktı, mezhepler arasında çatışmalar başladı.
- Din adamları ve kilise, eski itibarını kaybetti.
- Katolik Kilisesi, kendisini yenilemek ve düzenlemek zorunda kaldı.
- Eğitim-öğretim faaliyetleri kiliseden alınarak laik bir eğitim sistemi kuruldu.

- Katolik Kilisesi'nden ayrılan ülkelerde kilisenin mallarına ve topraklarına el koyuldu.
- Papa ve kilisenin Avrupa Ülkelerinin kralları üzerindeki etkisi sona erdi ve Avrupa'da siyasal bölünmeler yaşandı.
- Katolik kalan ülkelerde yeni mezheplerle mücadele etmek amacıyla Engizisyon mahkemeleri kuruldu.
- Protestan krallar ve prensler, din işlerinin mutlak hakimi oldular.

Kaynakça

M. Gökberk (1967) Felsefe Tarihi. Genişletilmiş 2. basım. Ankara Bilgi Yayınevi.

W. K. C. Guthrie , (2011), Yunan Felsefe Tarihi - Sokrates Öncesi İlk Filozoflar ve Pythagorasçılar. İstanbul: Kabalıcı.

T. Mengüşoğlu, (2000), Felsefeye Giriş.

Magee, B. (2004). Felsefenin Öyküsü. Ankara: Dost.

"Hilav, S. (1993). Felsefe Yazıları. İstanbul: YKY. "

Ferry, L. (2007). Gençler için Batı Felsefesi. İstanbul: Türkiye İş Bankası

Honer, S.M. ve Hunt, T.C. (1996). Felsefeye Çağrı. (çev.H. Ünder). Ankara: İmge.

"Guattari, F. ve Deleuze, G. (1993). Felsefe Nedir? (Çev. T.İlgaz). İstanbul: YKY. "

Warburton, N. (2008). Felsefeye Giriş. İstanbul: Paradigma.